

Årsregnskabsloven resumé:

Årsregnskabsloven, som sat i kraft for Grønland, er senest ændret ved anordning 487 18/5 2018, hvilket er sammenskrevet i anordningsbekendtgørelsen 806 af 19/6 2018 der opdaterer årsregnskabsloven, som sat i kraft for Grønland, ind til lov nr. 1547 af 13. december 2016. Udkastet til anordning om ændring af årsregnskabsloven sætter de seneste lovændringer i kraft for Grønland. Ændringerne skyldes primært direktivmæssige ændringer, og der foretages en opdatering af årsregnskabsloven til slut 2020.

L. 1547 af 13. december 2016:

Som konsekvens af lovgivningen af visse kapitalejrlån i selskabsloven sker der en følgeændring af årsregnskabsloven, så beløb, der fremover lovligt udlånes til kapitalejere m.fl., regnskabsmæssigt ikke længere opføres som en fri reserve, men derimod som en bunden reserve. Ændringen har til formål at sikre, at det fremgår klart af regnskabet, at de frie midler, som selskabet kan udlodde som udbytte, er reduceret med et beløb svarende til beløb, der er udlånt til kapitalejere m.fl.

Endelig indeholder loven en ændring af årsregnskabsloven, som genindfører en tidligere gældende undtagelsesmulighed for virksomheder omfattet af regnskabsklasse C og D. Disse virksomheder skal give oplysninger om datter- og associerede virksomheder, herunder oplyse om disses egenkapital og resultat. Der var tidligere en undtagelsesmulighed for virksomhederne, så oplysningerne om egenkapital og resultat kunne udelades, men undtagelsesmuligheden blev fjernet ved den seneste ændring af årsregnskabsloven. Det har imidlertid vist sig u hensigtsmæssigt, og som følge af at det er konstateret, at regnskabsdirektivet fortsat giver mulighed for at opretholde undtagelsen, foreslås denne genindsat i årsregnskabsloven.

L. 665 af 8. juni 2017:

Nyaffattelsen af § 159 a, stk. 1, 1. pkt., viderefører, med en enkelt præcision, den gældende bestemmelse i § 159 a, stk. 1, 1. pkt. Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 159 a, stk. 1, 1. pkt., skal Finanstilsynet kontrollere, at virksomheder med hjemsted i Danmark, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land m.v., overholder de standarder og regler, der nævnes i bestemmelsen stk. 2 og stk. 3, for finansiell information i årsrapporter og delårsrapporter. Anordningen vil medføre, at kontrollen alene vedrører udstedere, der har hjemsted i Grønland. Det følger af bestemmelsen, at Erhvervsstyrelsen træder i Finanstilsynets sted ved behandlingen af sager, der vedrører virksomheder omfattet af årsregnskabsloven. Finanstilsynet udøver således regnskabskontrollen med finansielle udstedere, mens Erhvervsstyrelsen udøver regnskabskontrollen med ikke-finansielle udstedere.

Ifølge den gældende bestemmelse i § 159 a, stk. 2, påser kontrolmyndigheden efter stk. 1, at årsrapporter og delårsrapporter aflagt af virksomheder omfattet af regnskabsklasse D, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land

m.v., overholder reglerne for finansiell information i de internationale regnskabsstandarder, jf. Rådets forordning om anvendelse af internationale regnskabsstandarder og denne lovs § 137 samt regler i eller fastsat i henhold til denne lov. Erhvervsstyrelsens kontrol omfatter således også kontrol med overholdelse af reglerne om rapportering af visse ikke-finansielle oplysninger, f.eks. rapportering om samfundsansvar, jf. årsregnskabslovens regler herom.

Ifølge § 159 a, stk. 2, udfører Erhvervsstyrelsen regnskabskontrol med udstedere omfattet af årsregnskabsloven. Det regelsæt, som Erhvervsstyrelsen påser overholdelsen af i denne forbindelse, er de internationale regnskabsstandarder, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder, årsregnskabsloven og regler fastsat i medfør af årsregnskabsloven.

Erhvervsstyrelsen påser således regeloverholdelsen i den samlede årsrapport, herunder også overholdelsen af de internationale regnskabsstandarder, uanset om den børsnoterede virksomhed følger disse frivilligt eller af pligt. Erhvervsstyrelsen påser endvidere overholdelsen af regler vedrørende udarbejdelse af delårsrapporter for børsnoterede virksomheder omfattet af regnskabsklasse D, der udstedes i medfør af årsregnskabslovens § 134 a, stk. 1. Reglerne er fastsat i bekendtgørelse nr. 559 af 1. juni 2016 om udarbejdelse af delårsrapporter for virksomheder, der har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked, og hvor virksomheden er omfattet af årsregnskabsloven (Delårsrapportbekendtgørelsen).

Ifølge § 159 a, stk. 3, omfatter kontrollen efter stk. 1 ligeledes årsrapporter og delårsrapporter udarbejdet af virksomheder omfattet af regnskabsklasse A, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land m.v., når årsrapporten eller delårsrapporten ikke udelukkende anvendes til virksomhedens eget brug, jf. § 3, stk. 2. Hvis en virksomhed, som er omfattet af regnskabsklasse A, har aflagt en sådan årsrapport, påser Erhvervsstyrelsen, at årsrapporten i det mindste overholder reglerne for virksomheder omfattet af regnskabsklasse A, jf. de gældende bestemmelser i lovens § 3, stk. 2, jf. § 7, stk. 1, nr. 1. Har virksomheden i stedet for valgt at følge alle eller nogle af reglerne i en højere regnskabsklasse – regnskabsklasse B, C eller D – skal Erhvervsstyrelsen påse, at disse regler er overholdt, jf. § 7, stk. 6. I denne forbindelse bemærkes, at årsrapporter, der frivilligt udarbejdes af børsnoterede virksomheder omfattet af regnskabsklasse A, ikke skal indsendes til offentliggørelse i Erhvervsstyrelsen. Hvis en sådan årsrapport indsendes til Erhvervsstyrelsen, vil den ikke blive offentliggjort.

L 1716 af 27. december 2018:

Loven medfører en række ændringer, der skal sikre en fuldstændig, korrekt og hensigtsmæssig implementering af regnskabsdirektivet og ændringsdirektivet. Det indebærer, at der indføres enkelte nye krav, ligesom enkelte krav ophæves.

Neutralitet er et af de grundlæggende krav til regnskabet i den gældende regulering. Det foreslås, at neutralitetsbegrebet erstattes af et forsigtighedsbegreb. Baggrunden herfor er, at direktivet har forsigtighed – men ikke neutralitet – som et grundlæggende krav ved regnskabsudarbejdelsen. Når forsigtighedskravet nu også foreslås at fremgå specifikt af lovens ordlyd, signaleres det, at virksomhederne skal udvise den fornødne forsigtighed, når de udarbejder deres regnskab. Loven indeholder allerede i en række

bestemmelser konkrete krav om forsigtighed. F.eks. må en indtægt først medtages, når den er indtjent, og et aktiv kan alene måles til dagsværdi, hvis dagsværdien kan opgøres pålideligt. Det nye generelle krav om forsigtighed skal netop understrege kravene i de specifikke bestemmelser. Kravet om forsigtighed må dog ikke begrunde, at f.eks. skøn bliver overdrevent forsigtige. En dagsværdiberegning skal fortsat være udtryk for virksomhedens bedste bud på den reelle dagsværdi og må ikke reduceres med f.eks. 20% for »at udvise ekstra forsigtighed«. Der må heller ikke, som det var praksis for år tilbage, indarbejdes særlige reserver i balancen til senere resultatudjævning.

Neutralitet fremgår fortsat af bestemmelsen, som en forudsætning for forsigtighed. Herved slås det fast, at en overdreven forsigtighed er i strid med loven og rent faktisk reelt heller ikke er udtryk for forsigtighed. Når en virksomhed på grund af overdreven forsigtighed udviser for lavt resultat det ene år, så vil den udvise et for højt resultat i fremtiden. Dette er ikke udtryk for forsigtighed. Forsigtighed er derimod at udvise den fornødne omhu, når der f.eks. udøves skøn, herunder, at der indhentes de relevante oplysninger, som kan understøtte skønnet.

Årsregnskabsloven indeholder et krav om, at alle relevante forhold skal indgå i årsrapporten, medmindre de er ubetydelige. Definitionen af væsentlighed i IFRS er egnet til at udfylde lovens rammer på dette område. Definitionen efter IFRS diskuteres løbende internationalt og gennemgår en løbende udvikling i takt med samfundets opfattelse af, hvad der må anses for væsentligt i et regnskab.

De nye internationale regnskabsstandarder, IFRS 15 om indtægter fra kontrakter med kunder og IFRS 16 om leasing, også skal kunne udfylde lovens rammer.

For så vidt angår finansielle instrumenter er loven ligesom direktivet bygget op omkring den tidligere standard IAS 39. Den nye standard på dette område, IFRS 9, kan derfor alene anvendes til at udfylde lovens rammer i den udstrækning, standarden ikke er i konflikt med lovens ordlyd.

Et område, hvor der kan ske tilpasning til IFRS 9, er i forhold til tab på udlån. IFRS 9 indeholder en betydelig forskel til IAS 39 i forhold til, hvornår der skal tages et tab på et udlån. I henhold til IFRS 9 skal der indregnes et forventet tab allerede ved lånets etablering, mens der efter IAS 39 først skal indregnes et tab, når der er objektive indikationer på, at debitor ikke kan overholde sine betalingsforpligtelser. Netop på dette område indeholder loven ikke en detaljeret regulering, hvorfor IFRS 9 på samme måde som IAS 39 kan udfylde lovens rammer på dette område.

Et valg af IFRS 9 til at udfylde lovens rammer, vil være et valg af regnskabspraksis. Dette indebærer, at valget skal være systematisk og konsekvent og omfatte alle de områder, hvor valg af IFRS 9 efter lovens ordlyd er muligt.

Årsregnskabslovens bestemmelse om redegørelse for samfundsansvar affattes på ny. Det tydeliggøres bl.a. hvilke oplysninger virksomheder har pligt til at give, uanset om de har en politik på området. Samtidig tydeliggøres det, at virksomheder skal oplyse, på hvilke områder de har valgt ikke at have en politik, og at de tillige skal give en forklaring herpå (følg-eller-forklar-modellen). Det foreslås således tydeliggjort, at virksomhederne altid skal give oplysninger om de væsentligste risici og om ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer. Herudover indsættes der en bestemmelse, der i

særlige tilfælde gør det muligt for virksomhederne at udelade visse oplysninger i deres redegørelse for samfundsansvar, hvis offentliggørelse heraf vil volde betydelig skade for virksomheden i forbindelse med igangværende forhandlinger eller retstvister.

Årsregnskabslovens bestemmelse om rapportering om måltal og politikker for det underpræsenterede køn affattes på ny. Med det formål at tydeliggøre bestemmelsens bliver alle krav skrevet direkte ind i bestemmelsen fremfor, at denne henviser til krav i bestemmelsen om redegørelse for samfundsansvar. Nyaffattelsen af bestemmelsen ændrer hverken ved anvendelsesområdet for bestemmelsen eller kravene til indholdet af redegørelsen for måltal og politikker.

I forlængelse af årsregnskabslovens bestemmelser om Corporate Governance indsættes en ny bestemmelse om redegørelse for politikker om mangfoldighed (f.eks. alder, uddannelse, erfaring, køn m.v.). I overensstemmelse med ændringsdirektivet bliver der i den foreslåede bestemmelse stillet krav om, at de største børsnoterede virksomheder skal redegøre for deres mangfoldighedspolitik og målene for denne efter følg-eller-forklar-modellen. Statslige aktieselskaber uanset størrelse er også omfattet af kravet.

L 445 af 13. april 2019:

Bestemmelsen i årsregnskabslovens § 35 c, for så vidt angår de iværksætterselskaber, som er stiftet før denne lovs ikrafttræden, videreføres i overgangsbestemmelsen (se nærmere i resuméet til selskabsloven afsnit 2).

I årsregnskabslovens bilag 2 over skemaer for balancer og resultatopgørelser, er »Reserve for iværksætterselskaber« påført 2 steder. Disse er blevet slettet. Ændringen i bilag 2 finder ikke anvendelse på de iværksætterselskaber, som er stiftet før lovens ikrafttræden.

L 642 af 19. maj 2020:

For at undgå unødvendige byrder for lovlydige virksomheder skal de fremtidige regler om Erhvervsstyrelsens kontrol på selskabs- og regnskabsområderne som hovedregel bygge på princippet om data- og risikobaseret kontrol. Der kan være tale om at udvælge en gruppe af virksomheder til kontrol ud fra generelle risikoindikatorer. Der kan også være tale om konkrete risikoindikatorer, hvor omstændigheder vedrørende en konkret virksomhed gør det sandsynligt, at der kan være begået lovovertrædelser.

Loven medfører dog at der skal være to undtagelser fra hovedreglen om, at de fremtidige regler om Erhvervsstyrelsens kontrol skal bygge på risikobaseret kontrol. Den ene er systematisk digital forhåndskontrol ved indberetning af regnskaber eller digital registreringskontrol ved anmeldelse af selskaber. Denne kontrol omfatter alle, men er forbundet med meget få byrder for virksomhederne, og giver virksomhederne sikkerhed for, at de ikke kommer til at indberette eller anmelde åbenlyse fejl og mangler. Den anden er tilfældig stikprøvekontrol, som kan være nødvendig for at lave såkaldte nulpunkts undersøgelser, der giver et billede af, hvor mange overtrædelser der begås og på hvilke områder.

Erhvervsstyrelsen kan udføre både forhåndskontrol og efterfølgende kontrol. Det foreslås, at styrelsen får hjemmel til at gennemføre en forebyggende systematisk forhåndskontrol af alle regnskabsindberetninger. For selskabsanmeldelser er der tale om en videreførelse af gældende ret. Denne kontrol er som nævnt ikke risikobaseret,

men hjælper til gengæld virksomhederne med at forebygge utilsigtede overtrædelser af lovkrav, og da den foregår samtidig med indberetningen eller anmeldelsen, virker den som udgangspunkt ikke forsinkende. Forhåndskontrollen foregår i vidt omfang ved brug af digitale løsninger, men der er behov for i særlige tilfælde at kunne udtage anmeldelser til manuel behandling. Den systematiske forhåndskontrol kan efter lovforslaget udføres på to måder.

Der kan være tale om en såkaldt hård kontrol, hvor objektive fejl uden bevisvivi medfører afvisning af indberetningen eller anmeldelsen. Den hårde kontrol medfører, at indberetning af en årsrapport eller en selskabsregistrering ikke kan finde sted. Afvisningen vil ske digitalt som en såkaldt straksafgørelse, der kan indbringes for Erhvervsankenævnet. Der er i den eksisterende indberetningsløsning taget højde for, at mindre virksomheder kan opleve afvisningen som følge af fejlen eller manglen som problematisk. Indberetteren bliver derfor undervejs i forbindelse med indberetningen adviseret om, at der er fejlbehæftede oplysninger eller lignende. Virksomheden kan dermed nå at rette op på forholdet inden indberetningen afsluttes og på den måde undgå afvisningen.

Der kan også være tale om en blød kontrol, hvor indberetning af oplysninger om skønsmæssige forhold, der afviger fra normal praksis, medfører vejledning om, at der kan være tale om en fejl. Virksomheden kan dog vælge uanset vejledningen at fastholde regnskabsindberetningen. Hvis virksomheden vælger ikke at følge vejledning i forbindelse med blød kontrol, vil det blive registreret som en risikoindikator i styrelsens kontrolsystem, der kan medføre efterfølgende kontrol.

Erhvervsstyrelsen får hjemmel i selskabsloven, erhvervsvirksomhedsloven, årsregnskabsloven og revisorloven til at foretage en kontrol sammen med eller i tilknytning til en kontrol, der foretages i medfør af anden lovgivning.

Loven indfører en klarere hjemmel til at foretage risikobaseret og dybdegående regnskabskontrol, hvor oplysninger i årsrapporten sammenholdes med en række andre oplysninger og dokumentation. Det sikrer et bedre og mere tidssvarende hjemmelsgrundlag for styrelsens kontrol. Samtidig har Erhvervsstyrelsen fået hjemmel til at trække årsrapporter tilbage, hvis styrelsen konstaterer, at der er tale om alvorlige fejl og mangler, som er udtryk for grov regnskabssvindel. Betingelserne for at trække en årsrapport tilbage ved en efterfølgende kontrol er således væsentligt strengere end muligheden for at afvise en årsrapport ved indberetningen. Forklaringen er, at det i almindelighed er vigtigt for regnskabsbrugerne at kunne følge virksomhedens regnskabshistorik, også selvom nogle tidligere offentliggjorte årsrapporter indeholder væsentlige fejl. Der kan imidlertid være årsrapporter, der som helhed er så groft misvisende, at rapporten bør trækkes tilbage uanset det normale hensyn til at kunne følge regnskabshistorikken.

Erhvervsstyrelsen har samtidig mulighed for at kræve oplysninger eller en redegørelse fra en virksomhed verificeret af en uafhængig tredjepart, f.eks. en revisor eller en advokat, og at styrelsen får mulighed for i særlige tilfælde at anvende ekstern bistand, f.eks. i komplicerede regnskabssager.

For at skabe ro og underbygge tillid til erhvervslivet vil Erhvervsstyrelsen kunne offentliggøre at en kontrol er iværksat og resultatet af kontrollen, herunder en eventuel

politianmeldelse. Offentliggørelse kan ske i sager der har offentlig interesse, herunder navnlig i sager der har været omtalt i medierne. I forbindelse med den foreslåede offentliggørelsesordning er overvejelserne fra Justitsministeriets betænkning nr. 1516/2010, herunder hensynet til retssikkerheden, iagttaget.

L 741 af 30. maj 2020

Der er indsat en ny bestemmelse i årsregnskabsloven i forlængelse af lovens øvrige ikke-finansielle krav til ledelsesberetningen for store virksomheder samt for børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber. Dataetik bygger, som nævnt ovenfor, oven på de regler, der følger af databeskyttelsesforordningen. Virksomheder, der er omfattet af kravet, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for virksomhedens politik for dataetik efter følg-eller-forklar-princippet. Der er ikke krav om, at de omfattede virksomheder skal have en politik for dataetik, men hvis virksomheden har en dataetisk politik, skal der redegøres for denne. Bestemmelsen medfører, at virksomhederne aktivt skal tage stilling til spørgsmål om dataetik og deres arbejde hermed, og at virksomhederne formulerer dette arbejde i en dataetisk politik eller begrunder et eventuelt fravalg. Hvis virksomheden ikke har en dataetisk politik, skal virksomheden supplere ledelsesberetningen med en redegørelse, hvori det forklares, hvorfor virksomheden ikke har en politik for dataetik.